

De weg van het lijden

Via Crucis van Franz Liszt (koor en piano)

Passiemotetten van Kodaly, Tobias, Bruckner en Lotti

**AMERSFOORTS
KAMERKOOR**
O.L.V. RIENK BAKKER

zondag 14 april 2019
19.30 uur
Ansfriiduskerk
Jacob Catslaan 28
Amersfoort

vrijdag 19 april 2019
20.15 uur
Het Witte Kerkje
Kampstraat 8
Baarn

informatie en voorverkoop:
www.amersfoortskamerkoor.nl

Programm

Zoltán Kodály 1882-1967	-	Stabat Mater
Antonio Lotti 1667-1740	-	Crucifixus a 8
Rudolf Tobias 1873-1918	-	Kleine Karfreitagsmotette
Anton Bruckner 1824-1896	-	Christus factus est
Franz Liszt 1811-1886	-	Via Crucis
Jacob Handl 1550-1591	-	Ecce quomodo moritur

Amersfoorts Kamerkoor

 Het Amersfoorts Kamerkoor is een gemengd koor met ruim 25 leden; enthousiaste amateurs die ernaar streven op een muzikaal hoog niveau te zingen. De concertprogramma's zijn vaak opgebouwd rondom een thema. Het repertoire omvat een breed scala aan muziekstijlen en -stromingen. Het koor geeft doorgaans twee concerten per jaar in Amersfoort en zingt daarnaast bij inloopconcerten en in concertseries. Er wordt meestal *a capella* gezongen, maar ook regelmatig samengewerkt met instrumentalisten en solisten. Belangstellende zangers zijn van harte welkom; je kunt vrijblijvend een repetitieavond bijwonen om te kijken of ons koor je aanspreekt.

sopranen

Helma Eijck - Cailyn Erlandsson - Pauline van Hulst
Noortje Liefferink - Rudith Middelhuis - Annelies Scholtz
Emma Tabak - Bette Westera

bassen

Henri Brokaar - Peter Bruinsma
Diederik van Essel - Kees Kamperman
Jan Visscher

tenoren

Henk van Andel - Arjan de Jong - Jan Willem Lignac
Huig Notenboom - Ruud te Nuijl
Ids Smedema - Jan van der Zwan

alten

Marlies van der Klugt - Willemien Koster
Monika Marlissa - Yvonne Meijer - Els Monquil
Elly Moolenaar - Trees Veerkamp

Rienk Bakker

studeerde aan diverse conservatoria en is afgestudeerd voor orgel, kerkmuziek en koordirectie. Hij is dirigent van verschillende (project)koren en werkzaam als organist en muziekdocent. Kijk voor meer informatie op zijn website: www.rienkbakker.nl.

Hartelijk welkom bij dit Passieconcert!

In dit concert brengen wij muziek ten gehore die thuishoort in deze tijd van het jaar - de Passietijd. Deze periode van bezinning, misschien zelfs onthouding is er niet een die alleen door gelovigen in ere wordt gehouden. Veel mensen - gelovig of niet - ervaren het als louterend om een periode eens stil te staan bij dingen, eens na te denken over de essentie van het leven; gevoelens een plaats te geven, dingen te verwerken. Muziek kan hierbij ondersteunend en troostend zijn. De werken van diverse Europese componisten die wij uitvoeren zijn getoonzet op oude, maar verrassend actuele teksten. Teksten en klanken die het leven overstijgen, die zelfs religie overstijgen. Onze overtuiging is dat de composities die wij uitvoeren helemaal voor zichzelf spreken en daarom op deze plaats geen nadere uitleg hoeven.

Via Crucis van Franz Liszt neemt in de muziekgeschiedenis een unieke plaats in. Het stuk heeft na componeren vijftig jaar moeten wachten op een eerste uitgave. Dat is tekenend voor de verwarring in die tijd. De grote Franz Liszt, de koploper van de romantiek, de beroemde pianovirtuoos - hoe kon uitgerekend hij met zó'n stuk aankomen! Aan het eind van zijn leven manifesteert zich het diepe geloof van Liszt. Een zoektocht begint naar de essentie van muziek, naar de essentie van het verhaal over een onschuldig ter dood veroordeelde die veertien momenten (staties genoemd) doormaakt alvorens een wrede dood te sterven. Een muzikaal, sluitend geheel dat bij elk van deze veertien staties even stilstaat. Hier geen virtuoze loopjes meer, geen zware chromatische akkoorden. Wat overblijft is een spel tussen klank en stilte, waarbij zelfs de ruimte waarin het uitgevoerd wordt de adem lijkt in te houden. Waar zijn we? Wat gebeurt hier eigenlijk? Bij het minimalistische karakter van dit werk past het om ook de toelichting hierover kort te houden. Laat je meenemen door de muziek, laat je leiden door de stilte.

Stabat Mater - Kodaly

Stabat mater dolorosa
juxta crucem lacrimosa
dum pendebat filius.

*De moeder stond door smart bevangen
en met tranen langs haar wangen
waar haar zoon gekruisigd hing*

Cuius animam gementem
contristatam et dolentem
pertransivit gladius.

*en het was haar in haar lijden
of een zwaard haar kwam doorsnijden
dat dwars door het hart heen ging.*

O quam tristis et afflicta
fuit illa benedicta
Mater unigeniti.
Amen

*Hoe verdrietig en verloren
was de toch zo uitverkoren
moeder die hem 't leven gaf.
Amen*

vertaling: Willem Wilmink

Crucifixus a 8 - Lotti

Crucifixus etiam pro nobis.
Sub Pontio Pilatus passus et sepultus est.

(tekst: uit het Credo)

*Hij werd voor ons gekruisigd.
Hij heeft geleden onder Pontius Pilatus en is begraven.*

Kleine Karfreitagsmotette - Tobias

Ihr Töchter von Jerusalem, weinet nicht über mich,
sondern weint über euch selber und über eure Kinder.

(tekst: Lukas 23:28)

*Dochters van Jerusalem, huil niet om mij.
Huil liever om jezelf en je kinderen.*

Christus factus est - Bruckner

Christus factus est pro nobis
obediens usque ad mortem,
ad mortem autem crucis.
Propter quod et Deus exaltavit illum
et dedit illi nomen,
quod est super omne nomen.

(tekst: naar Filippenzen 2:8-9)

*Voor ons werd Christus
gehoorzaam tot aan de dood,
ja, tot de dood aan het kruis.
Daarom heeft God hem verheven
en hem een naam gegeven
boven alle namen.*

Via Crucis - Liszt

Inleiding

koor

Vexilla Regis prodeunt, fulget crucis mysterium, qua vita mortem pertulit et morte vitam protulit. Impleta sunt quae concinit David fideli carmine dicendo nationibus regnavit a ligno Deus. Amen. O crux, ave, spes unica, hoc passionis tempore piis adauge gratiam, reisque dele crimina. Amen.

(tekst: Venantius Fortunatus)

Het vaandel des Konings wordt ontplooid, het geheim van het kruis straalt, waaraan het leven de dood onderging en door de dood het leven voortbracht. Vervuld is wat David geloofwaardig bezong en de volkeren verkondigde: God heerst vanaf het kruishout. Amen. Gegroet, o kruis, onze enige hoop, schenk in deze lijdenstijd aan de vromen uw genade en barmhartigheid aan de zondaar. Amen.

Statie 1 - Jezus wordt ter dood veroordeeld

bariton

Pilatus: Innocens ergo sum a sanguine justis hujus.

(tekst: Mattheus 27:24)

Ik ben onschuldig aan het bloed van deze rechtvaardige.

Statie 2 - Jezus moet zijn kruis dragen

bariton

Jezus: Ave, ave crux!

Gegroet, o kruis!

Statie 3 - Jezus valt met het kruis

koor

Jesus cadit.

Stabat Mater dolorosa juxta crucem lacrymosa dum pendebat filius.

Jezus valt.

*Onder 't kruishout, droef van harte,
stond de moeder aller smarte,
waar haar Zoon te lijden hing.*

Statie 4 - Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder

piano

Statie 5 - Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen

piano

Statie 6 - Veronica droogt Jezus' gezicht

koor

O Haupt voll Blut und Wunden, voll Schmerz und voller Hohn!

O Haupt, zum Spott gebunden mit einer Dornenkron!

O Haupt, sonst schön gezieret mit höchster Ehr und Zier,

jetzt aber höchst beschimpfet, gegrüßet seist du mir!

(tekst: Paul Gerhardt, melodie Hans Leo Hassler)

*O hoofd vol bloed en wonden, vol leed en overspoeld met hoon.
O hoofd, ten spot omwonden, met een doornenkroon.
O hoofd, ooit versierd met de hoogste eer en pracht,
nu echter gesmaad, ik groet u.*

Statie 7 - Jezus valt voor de tweede maal

koor

Jesus cadit.

Stabat Mater dolorosa juxta crucem lacrymosa dum pendebat filius.

Jezus valt.

*Onder 't kruishout, droef van harte,
stond de moeder aller smarte,
waar haar Zoon te lijden hing.*

Statie 8 - Een groep vrouwen huilt om Jezus

bariton

Jesus: Nolite flere super me, sed super vos ipsas flete et super filios vestros.

(tekst: Lucas 23:28)

Ween niet om mij, maar ween om uzelve en om uw kinderen.

Statie 9 - Jezus valt voor de derde maal

koor

Jesus cadit.

Stabat Mater dolorosa juxta crucem lacrymosa dum pendebat filius.

Jezus valt.

*Onder 't kruishout, droef van harte,
stond de moeder aller smarte,
waar haar Zoon te lijden hing.*

Statie 10 - Jezus wordt ontkleed

piano

Statie 11 - Jezus wordt aan het kruis geslagen

koor

Crucifige!

Kruisigt hem!

Statie 12 - Jezus sterft aan het kruis

bariton en koor

Jezus: Eli, Eli, lamma Sabachthani?

In manus tuas commendo spiritum meum.

Consummatum est.

Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?

In uw handen beveel ik mijn geest.

Het is volbracht.

koor

O Traurigkeit, o Herzeleid, ist das nicht zu beklagen?

Gott des Vaters einigs Kind wird ins Grab getragen.

(tekst: Johann Rist)

O droefheid, o hartenpijn, is dit geen reden tot klagen?

God de Vaders enige kind wordt naar het graf gedragen.

Statie 13 - Jezus wordt van het kruis afgenomen

piano

Statie 14 - Jezus wordt in het graf gelegd

koor

Ave crux, spes unica, mundi salus et gloria, auge piis justitiam.

Reisque dona veniam!

Amen. Ave Crux!

Gegroet, o kruis,

onze enige hoop heil en heerlijkheid van de wereld,

voor de vromen gerechtigheid

en barmhartigheid voor de zondaren.

Amen. Gegroet, o kruis!

Ecce quomodo moritur - Handl

Ecce quomodo moritur justus,
et nemo percipit corde.

Viri justus tolluntur
et nemo considerat.

A facie iniquitatis
sublatus est justus.

Et erit in pace memoria ejus.

In pace factus est locus ejus

et in Sion habitatio ejus.

Et erit in pace memoria ejus.

*Ziet hoe de rechtvaardige sterft,
en niemand neemt het ter harte.*

*Rechtvaardigen worden weggerukt,
en niemand merkt het op.*

*Voor het aangezicht van het kwaad
werd de rechtvaardige gedood.*

En in vrede zal zijn nagedachtenis zijn.

In vrede is zijn rustplaats,

en in Sion is zijn verblijf.

En in vrede zal zijn nagedachtenis zijn.

(tekst: Jesaja 57:1-2)

Genoten van ons concert?

Wij zien je graag weer terug op een volgend concert! Wil je herinnerd worden aan onze concerten? Schrijf je dan via de website in voor onze mailinglist en ontvang zes weken voor ons concert een uitnodiging via de mail.

Open Monumentendag

Op 14 september laten wij weer van ons horen in één van de prachtige monumenten in de Amersfoortse binnenstad. In ons programma zullen wij aansluiten bij het herdenkingsjaar van Amersfoorter Johan van Oldenbarnevelt, geboren op 14 september 1547 en in 1619, 400 jaar geleden, onthoofd.

Heaven's Delight

Ons najaarsconcert *Heaven's Delight* wordt een hommage aan de muziek, ter ere van de naamdag (22 november) van St. Caecilia, de beschermheilige van de muziek. Op het programma staat o.a. de *Hymn to St. Cecilia* van de op St. Caecilia's dag geboren componist Benjamin Britten.